

Klosetter i det paatænte Fængsel, hvis der indrettes et eller flere Bundsældningsbassiner, og naar der gives Byraadet og Sundheds-kommissionen afgørende Indflydelse paa den nærmere Ordning af Kloset- og Kloak-anlæggene. For Kloakvandets Vortledning udenfor Arealet sørger Kommunen.

Den saaledes stedfundne Undersøgelse har vist, at der blandt de undersøgte Arealer findes et enkelt, som, naar Spørgsmaalet er om at lægge Anstalten uden for Kjøbenhavn og dens Omegn, maa erkendes i særlig høj Grad at tilfredsstille de almindelige Betingelser, der, som anført i de Bemærkninger, der ledsagede det i sidste Rigsdagsamling fremsatte Lovforslag om Opførelse af en ny Strafanstalt ved Balby, maa stilles til en Byggeplads for et Fængsel, ligesom det ogsaa har vist sig, at Arbejdsvirksomheden ved den nye Anstalt, hvis den henlægges til dette Sted, lader sig ordne paa tilfredsstillende Maade. Dette Areal er det foran beskrevne, ved Hillerød paaviste, de saakaldte Bogmandsjorder. Vel er der andre Mlemper, som ikke kunne undgaas, naar Anstalten skal flyttes fra Kjøbenhavn, og som ogsaa ville vise sig ved Flytning til Hillerød. Men paa disse Mlemper, som neden for ville blive omtalte, kan der for en stor Del raades Bod ved andre Foranstaltninger, og de knytte sig særlig til den altid vanskelige Overgangsperiode. Man har derfor ikke ment af Hensyn til disse Mlemper at burde give Afkald paa at gennemføre en Foranstaltning, som blivende Grunde i saa høj Grad tale for.

I Mod sætning til de andre undersøgte Arealer ligger Arealet ved Hillerød umiddelbart ved Jernbanestation og meget tæt ved den paagældende By. At denne Beliggenhed vil være af største Betydning for Anstaltens hele Forretningsforbindelse saavel med Byen som med den fjernere Omverden, er en Selvfølge, og navnlig vil Transporten af Fanger samt af Arbejds-materialer og færdigt Arbejde kunne ske let og bekvemt til og fra Anstalten. Et Jernbanespor vil — saaledes som allerede foran anført — kunne ledes ind paa Anstaltens Terræn til Vættelse saavel under Opførelsen som under den senere Drift, hvilket ikke vil kunne ske paa de ved Roskilde, Aarhus og Randers undersøgte Arealer og vistnok heller ikke med nogen Fordel paa Arealet ved Odense, der vel støder op til en Jernbanelinie, men samtidig er beliggende saa langt fra Odense Jernbanestation, at en saadan Foranstaltning dersteds, hvis den overhovedet kunde tillades, næppe vilde faa nogen praktisk Betydning. Det vil ikke være

fornødent, at der ved Anstalten, hvis den henlægges til Hillerød, ansettes en Kuff og holdes Heste og Vogn, medens dette næppe vilde kunne undgaas, hvis den opførtes paa et af de andre undersøgte Arealer. At der i ikke ringe Grad vil blive Brug for Kjørel ved en Anstalt af den her omhandlede Bestaaenhed, naar den ligger i nogen Afstand fra den By, hvortil den er knyttet, er klart; men ved en Strafanstalt for Kvinder kommer hertil endnu den særlige Omstændighed, at der i Strafanstalten stedse vil være en Del frugtfulde Kvinder, til hvilke, naar de skulle føde, enten Fødsels-hjælp hurtigt maatte kunne staves tilveje, hvis Fødselen skal foregaa i Anstalten, eller øjeblikkelig Vortkjørsel maa kunne ske, saafremt Indlæggelsen af den fødende skal finde Sted paa Byens Sygehus.

Men Arealet ved Hillerød har ikke alene den hensigtsmæssigste Beliggenhed med Hensyn til Forbindelse med Omverdenen, ogsaa i Henseende til Omgivelserne maa dette siges at være Tilfældet. Bogmandsjorderne ere, som allerede foran beskrevet, mod Vest begrænsede af Jernbanelinien, mod Syd af Tealgaardssøen og mod øst af en Statskov og kunne saaledes ikke indbygges paa nogen af disse Sider, medens det kun mod Nord støder op til privat Ejendom. Arealets Udstrækning i Retningen fra Syd til Nord er imidlertid saa stor, at den eventuelle Bebyggelse Nord for Fængslets Territorium med Lethed vil kunne holdes i en passende Afstand fra dets Bygninger. Den nye Anstalt vilde saaledes samtidig med, at den kom til at ligge tæt ved Jernbanestation og By, faa en ganske isoleret Beliggenhed, hvilket for et større Fængsel er af megen Vigtighed. Betragter man de andre undersøgte Grunde fra dette Synspunkt, skal det med Hensyn til Arealet i Aarhus bemærkes, at der ved dette er den Ulempe, at det kun med en Vejs Bredde er fjernet fra Artillerikaseren. At mange af de fra Omverdenen isolerede Kvindefanger vilde forsøge at tildrage sig Artilleristernes Opmærksomhed for eventuelt at sætte sig i Forbindelse med dem, er utvivlsomt, naar hen ses til de Erfaringer, der have fra Kristianshavns Strafanstalt om Kvindefangers Lyst og Evne til at komme i Forbindelse med Anstalten uvedkommende Mandspersoner. Arealerne ved Roskilde, Odense og Randers have ikke for Tiden noget saadant uheldigt Naboskab, men da de hovedsagelig ere omgivne af ubebyggede Markjorder, over hvis fremtidige Benyttelse Fængselsvæsenet ikke vil være Herre, vil det ikke kunne siges, hvorledes Forholdene med Hensyn til Omgivelserne, navnlig ved